

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Bober (spr.)
Sędziowie:	SSA Aleksandra Urban SSA Bożena Grubba
Protokolant:	stażysta Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2014 r. w Gdańsku

sprawy A. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o podjęcie wypłaty i wypłatę emerytury za okres wsteczny

na skutek apelacji A. R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 sierpnia 2013 r., sygn. akt VIII U 831/13

- zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznaje wnioskodawcy prawo do wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011 r. do 31 sierpnia 2012 r. wraz z odsetkami ustawowymi od sumy wypłaconych świadczeń za okres od 7 lutego 2013 r. do dnia zapłaty;
- w pozostałym zakresie oddala apelację.

UZASADNIENIE

A. R. odwołała się od decyzji odmawiającej uchylenia decyzji zawieszającej, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, późn. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), prawo do emerytury za okres od dnia 01 października 2011 r.

Pozwany wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy oddalił odwołanie opierając rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach:

A. R. w ocenie Sądu I instancji uzyskała prawo do emerytury od dnia 1 września 2008r.

Decyzją z dnia 14 września 2011 r. organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury ubezpieczonej od dnia 01 października 2011 r. z uwagi na to, że kontynuowała zatrudnienie.

W dniu 10 grudnia 2012 r. ubezpieczona złożyła wniosek o wypłatę świadczenia emerytalnego za okres od dnia 01 października 2011r. do dnia 31 sierpnia 2012r.

Decyzją z dnia 4 października 2012 r. Zakład podjął wypłatę emerytury od dnia 1 września 2012 r. tj. od dnia ustania zatrudnienia.

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd I instancji dokonał bardzo dokładnego opisu stanu prawnego obowiązującego na przestrzeni obowiązywania ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jt.: Dz.U. z 2013r. poz.1440 ze zm.) w zakresie podstaw zawieszania prawa do emerytury ze względu na kontynuowanie przez osobę, która nabyła to prawo, pracy u dotychczasowego pracodawcy.

W konkluzji swych rozważań Sąd naprowadził wyrok z dnia 13 listopada 2012 r., K 2/12 Trybunału Konstytucyjnego, w którym tenże stwierdził, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

W dalszej treści rozważań odwołując się obszernie do orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz Trybunału Konstytucyjnego, Sąd wskazał że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie sygn. akt K 2/12 wszedł w życie z dniem jego ogłoszenia w Dzienniku Ustaw z dnia 22 listopada 2012 r. pod póź. 1285 i wywołuje skutki czasowe ex tunc (ma skutek wsteczny, czyli usuwa zakwestionowaną normę prawną od chwili jej wejścia do sytemu prawnego).

Sąd zważył przy tym, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego dotyczył sytuacji odmiennej niż ta w jakiej znalazła się ubezpieczona, orzeczenie powyższe odnosi się bowiem jedynie do tych ubezpieczonych, którzy nabyli prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010r. czyli w czasie, gdy przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS umożliwiały nabycie prawa do emerytury oraz kontynuowania dotychczasowego zatrudnienia (bez konieczności rozwiązania stosunku pracy). Tylko ci ubezpieczeni nie musieli dokonywać wyboru między kontynuowaniem zatrudnienia a przejściem na emeryturę. Zmiana tych zasad przez art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw – tj. przez art. 28 - oznaczała w istocie wprowadzenie nowej treści „ryzyka emerytalnego”. Tymczasem zasada zaufania do państwa i prawa, oparta na pewności prawa, powinna być szczególnie zachowywana w przypadku, gdy dotyczy ona decyzji o poważnym znaczeniu życiowym. Im dłuższa jest perspektywa czasowa działań podejmowanych przez jednostkę, tym silniejsza powinna być ochrona zaufania do państwa i stanowionego prawa. Przepis art. 28 w/w ustawy zasadę tą naruszył. Wskazany przepis spowodował, że osoby, które przeszły na emeryturę w okresie, kiedy nie było obowiązku rozwiązania stosunku pracy w celu uzyskania emerytury (czyli od stycznia 2009 r. do końca 2010 r.), musiały mimo to zrezygnować z pracy do końca września 2011 r. Gdyby w momencie przejścia na emeryturę osoby te wiedziały, że muszą przerwać zatrudnienie, to wówczas być może w ogóle nie składałyby wniosków emerytalnych i kontynuowałyby zatrudnienie. Podstawy stosunku ubezpieczeniowego - także w zakresie ubezpieczeń społecznych - powinny się opierać na przeświadczeniu, że po upływie określonego czasu ubezpieczony otrzyma określone świadczenie.

W ocenie Sądu Okręgowego, orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego nie odnosi się zatem do sytuacji ubezpieczonej, wobec której w dniu nabycia prawa do emerytury, jak i od dnia 01 października 2011 r. obowiązywały analogiczne

zasady. Przepisy wykluczały możliwość łącznego pobierania emerytury i wynagrodzenia z tytułu kontynuowanego stosunku pracy. W przypadku ubezpieczonej art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw nie miał w ogóle zastosowania. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012 r., K 2/12, nie stwierdził niekonstytucyjności przepisu art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W apelacji od wyroku skarżąca zarzuciła rozstrzygnięciu niepełne a w konsekwencji wadliwe ustalenia stanu faktycznego poprzez przyjęcie, że prawo do emerytury uzyskała już w 2008r. w sytuacji, gdy pierwotna decyzja o przyznaniu prawa do emerytury została anulowana, zaś prawo do świadczenia zostało ostatecznie ustalone od grudnia 2009r.

W konsekwencji wnioskodawczyni wniosła o zmianę lub uchylenie wyroku lub zwrot sprawy do Sądu Okręgowego celem ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona i skutkowałą zmianą wyroku w zasadniczej części i przyznaniem wnioskodawczyni prawa do wypłaty emerytury za okres od 01.10.2011r. do 31.08.2012r. wraz z odsetkami ustawowymi od sumy wpłaconych świadczeń, za okres od 07.02.2013r., do dnia zapłaty.

Sąd I instancji dokonał bardzo szerokiej i prawidłowej analizy stanu prawnego oraz zakresu i skutków wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie K 2/12. Analiza tak stanu prawnego jak też skutków orzeczenia byłaby jednak zupełnie niepotrzebna gdyby Sąd I instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny w zakresie daty nabycia przez skarżącą prawa do emerytury, a tym samym faktycznych przesłanek dochodzenia roszczenia. Tak się jednak nie stało, co jest skutkiem zbyt pobieżnej lektury akt emerytalnych skarżącej.

Faktem jest, że w aktach emerytalnych znajduje się decyzja o przyznaniu prawa do emerytury z dnia 17.10.2008r. będąca skutkiem wniosku złożonego we wrześniu 2008r. Oczywiście nieporozumieniem jest prezentowany w tym kontekście przez skarżącą pogląd, że to nie ona, lecz jej pracodawca składał wniosek emerytalny. Po pierwsze, władnym do wystąpienia z wnioskiem o emeryturę jest tylko osoba domagająca się świadczenia (art.116 ust.1 ustawy emerytalnej), po drugie pod wnioskiem znajduje się podpis skarżącej. Faktem jest jednak, że stosownie do art.116 ust.2 ustawy emerytalnej Wniosek o emeryturę lub rentę może być wycofany, jednakże nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji. W razie wycofania wniosku postępowanie w sprawie świadczeń podlega umorzeniu.

Wnioskodawczyni istotnie cofnęła wniosek przed uprawomocnieniem się decyzji, zaś organ rentowy anulował decyzje o przyznaniu emerytury (wniosek k.53 oraz notatka k.58 akt ZUS) a więc de facto postępowanie o przyznanie świadczenia zostało umorzone.

Skarżącej zostało przyznane prawo do emerytury decyzją z dnia 31.12.2009r. począwszy od dnia 01.12.2009r.

Godzi się tylko zauważyć, że ostatecznie świadczenie skarżącej zostało przyznane kolejną decyzją z dnia 10.02.2010r. począwszy od dnia (...) a więc od ukończenia przez wnioskodawczynię 60-go roku życia i wypłata świadczenia emerytalnego po jej wznowieniu od 01.09.2012r. następuje właśnie na podstawie tej decyzji.

Już ten zakres ustaleń i rozważań pozwala na stwierdzenie, że skarżąca nabyła prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010r. czyli w czasie, gdy przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS umożliwiały nabycie prawa do emerytury oraz kontynuowania dotychczasowego zatrudnienia (bez konieczności rozwiązania stosunku pracy). W konsekwencji do wnioskodawczyni miał zastosowanie przepis art.103a ustawy emerytalnej w takim zakresie, w jakim został on uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającego z art. 2 Konstytucji RP.

Marginalnie tylko wskazać wypada, że wyrok Sądu Okręgowego byłby wadliwy nawet gdyby wnioskodawczyni nie wycofała pierwotnego wniosku o przyznanie prawa do emerytury. Decyzja przyznająca to prawo w 2008r. przyznawała prawo do tzw. wcześniejszej emerytury przed ukończeniem przez wnioskodawczynię ustawowego wieku

emerytalnego jakim w tym okresie był wiek 60 lat w odniesieniu do kobiet (art.24 ust.1 ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia pierwotnego wniosku).

Prawo do emerytury na podstawie art.24 ust.1 ustawy w brzmieniu jw. wnioskodawczyni nabyła dopiero z dniem (...), tj. od ukończenia 60 lat i takie prawo zostało skarżącej ostatecznie ukształtowane dopiero decyzją z dnia 10.02.2010r. (k.23 akt ZUS)

Sąd Apelacyjny zwraca przy tym uwagę na stanowisko przyjęte przez Sąd Najwyższy w sprawie II UK 358/13 (niepublikowany wyrok z dnia 12 marca 2014 r.), z którym to stanowiskiem zgadza się w całej rozciągłości przynajmniej w składzie orzekającym w niniejszej sprawie. Sąd Najwyższy przy rozpoznaniu wskazanej sprawy rozstrzygał wątpliwość, czy emerytura przyznana po osiągnięciu wieku emerytalnego w miejsce (po wyborze zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) emerytury wcześniejszej jest tym samym, kontynuowanym świadczeniem, obliczonym w innej wysokości, czy też jest to świadczenie nowe, różne od poprzednio wypłacanego, przysługujące nie tylko w innym wymiarze, lecz także na innych warunkach [co powoduje] w konsekwencji określenie czasu, w którym skarżąca nabyła prawo do emerytury między dniem 1 stycznia 2009 r. a 30 września 2011r. Odpowiadając na tak postawione pytanie Sąd Najwyższy zważył, że „[oba] świadczenia emerytalne, jakkolwiek jednorodnjawowe (emerytury), wymagały spełnienia innych warunków (inny wiek, inny staż pracy - okresy składkowe i nieskładkowe). Ustalenie w następstwie wniosku o wcześniejszą emeryturę prawa do tego świadczenia poprzedzało tylko, lecz w żaden sposób nie warunkowało późniejszego ustalenia prawa do emerytury ze względu na wiek.” Odwołując się dalej do własnych rozważań w innych sprawach, Sąd Najwyższy wskazał co następuje: „Jak dostrzegł Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 4 lipca 2013 r., II UZP 4/13 (OSNP 2013 nr 21-22, poz. 257), nie można założyć, że na emeryturę przechodzi się tylko raz w życiu. Przy tej konstrukcji, każdy następny wniosek należałoby traktować nie jako wniosek o świadczenie, lecz tylko o podwyższenie już przyznanego świadczenia w związku z kontynuowaniem zatrudnienia i ubezpieczenia. Skorzystanie z możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem powszechnego wieku oznaczałoby ustalenie kwoty emerytury dożywotniej z możliwością jej waloryzacji lub podwyższenia z tytułu dalszego ubezpieczenia, bez możliwości uzyskania innego świadczenia z tytułu stażu lub wieku. Nie ma jednak prawnych przeszkód do tego, ażeby osoba mająca ustalone prawo do wcześniejszej emerytury nabyła prawo do emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej i następnie wybrała to świadczenie, jako wypłacane. Innymi słowy możliwe jest kilkakrotne realizowanie się ryzyka emerytalnego. Także w postanowieniu z dnia 20 marca 2009 r., I UZP 7/08 (niepubl.) Sąd Najwyższy uznał, że z braku w art. 21 ust. 2 pkt 1 ustawy określenia, że dotyczy on ustalania podstawy wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do tej emerytury, oznacza wyraźnie, iż chodzi w nim o inny rodzaj świadczenia emerytalnego. Przekonujące w tym przedmiocie są motywy wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2005 r., I UK 120/04 (OSNP 2005 nr 16, poz. 257), zgodnie z którym złożenie wniosku o przyznanie prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego wynoszącego 60 lat przez kobietę, która ma ustalone decyzją organu rentowego prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku 55 lat, powoduje, że organ rentowy nie rozstrzyga w sprawie zakończonej ostateczną decyzją, lecz w nowej sprawie z zakresu ubezpieczenia społecznego. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wskazał między innymi, że prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego nie jest przedmiotowo tożsame z prawem do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku wynoszącego 55 lat, gdyż podstawy prawne tych świadczeń są różne, a jeśli chodzi o wymagany wiek przesłanki nabycia prawa do tych świadczeń są odmienne. Są to zatem dwa odrębne świadczenia emerytalne w rozumieniu art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, które podlegają odmiennym reżimom prawnym, na przykład w zakresie zawieszania lub zmniejszania prawa do tych świadczeń (art. 103 ust. 2 ustawy). Pogląd, że emerytura przyznawana w wieku niższym i w powszechnym wieku emerytalnym to osobne świadczenia innego rodzaju, był już wcześniej prezentowany (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2006 r., I UK 82/06, niepubl.). W postanowieniu z dnia 13 maja 2004 r., II UZ 13/04 (OSNP 2004 nr 23, poz. 409) Sąd Najwyższy uznał domaganie się ustalenia prawa do emerytury na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w miejsce emerytury przyznanej na podstawie art. 28 tej ustawy za żądanie innego świadczenia, przyjmując, że skarga kasacyjna w takiej sprawie przysługuje bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. Skoro przyznane dwukrotnie prawo skarżącej do emerytury opierało się na innej podstawie prawnej, nie było przeszkód do uznania, że skarżąca, nabywając prawo do emerytury po ukończeniu wieku emerytalnego, znalazła się w kręgu osób, o których stanowi wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r.”

Nie ma potrzeby naprowadzania i faktycznie powtarzania za Sądem I instancji rozważań co do obowiązywania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego ze skutkiem *ex tunc*. Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości aprobeuje te rozważania i przyjmuje jako własne przy czym zwraca uwagę, że stają się one przydatne dla uzasadnienia rozstrzygnięcia wyłącznie wobec odmiennie ustalonego stanu faktycznego sprawy.

W konsekwencji więc należało uznać roszczenie wnioskodawczyni za usprawiedliwione co do zasady, co skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku stosownie do art.386 §1 k.p.c. oraz decyzji organu rentowego stosownie do art.477¹⁴ §2 k.p.c. i przyznaniem wnioskodawczyni prawa do wypłaty emerytury za okres od 01.10.2011r. do 31.08.2012r.

Brak jest natomiast w ocenie Sądu Apelacyjnego podstaw do uwzględnienie wniosku skarżącej o wypłatę odsetek w taki sposób jak wynika to z wniosku oraz odwołania tzn. od każdego miesięcznego świadczenia od daty, w której wypłata powinna nastąpić stosownie do decyzji przyznającej prawo do emerytury do dnia zapłaty. Uznając zasadność takiego wniosku należałoby postrzegać działanie organu rentowego w przedmiocie zawieszenia wypłaty świadczenia jako będące skutkiem błędu organu. Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości akceptuje w tej materii tezy oraz rozważania zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2011r. w sprawie I UK 332/10. W niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z „obiektywną wadliwością” decyzji zawieszającej wypłatę świadczenia emerytalnego. Decyzja ta była prawidłowa albowiem w dacie wydania decyzji obowiązywał stan prawny, który oblił organ rentowy do wydania takiej a nie innej decyzji. Jest to zdecydowanie odmienna sytuacja od tej, w której organ rentowy wyda decyzję obiektywnie błędną, wadliwie interpretując obowiązujące przepisy prawa będące wynikiem „wadliwej techniki legislacyjnej”.

Istota błędu zawsze sprowadza się do tego, że jest on skutkiem obiektywnie wadliwego zachowania. Z istoty jednak błędu wynika także i to, że przy prawidłowym zachowaniu podmiotu, który błąd popełnił, błędu tego można było uniknąć. W przedmiotowej sprawie organ rentowy nie mógł wypłacać świadczenia w sytuacji, gdy klarowny przepis ustawy oblił do zawieszenia jego wypłaty. Odmowa zastosowania art.103a ustawy o emeryturach i rentach... względem wnioskodawczyni byłaby naruszeniem prawa, tym samym prawidłowe zastosowanie przepisu nie jest zachowaniem obciążonym błędem.

Oczywiście Sąd Apelacyjny daleki jest od tego, by twierdzić, że brak jest podstaw do jakiegokolwiek odpowiedzialności Państwa za wadliwe stanowienie prawa. Przedmiotowa sprawa dotyczy jednak wyłącznie przyznania prawa do świadczenia w ramach ustawy o emeryturach i rentach... Przedmiotem kontroli Sądu Okręgowego było zbadanie legalności decyzji administracyjnej odmawiającej uchylenia decyzji zawieszającej wypłatę emerytury w stanie prawnym obowiązującym w dacie wydania decyzji. Prawidłowość tej kontroli podlegała ocenie Sądu Apelacyjnego w niniejszym postępowaniu. Godzi się więc tylko zwrócić uwagę, że również ustawodawca wychodząc w przepisach ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur... naprzeciw roszczeniom odsetkowym (art.8 ustawy) założył, że sądy o odsetkach albo nie orzekają albo też roszczenie o odsetki oddalają. Ocena ta była słuszna i prawidłowa co do odsetek za okres od daty, w jakiej świadczenia byłyby wypłacone, gdyby nie były zawieszane do momentu, kiedy otworzyła się droga do przywrócenia wypłaty świadczeń będąca skutkiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Oczywiście nie jest rzeczą Sądu Apelacyjnego dywagowanie, czy odsetki określone we wskazanej ustawie stanowią właściwą i wystarczającą rekompensatę z powodu szkody powstałej na skutek ustanowienia normy ustawowej naruszającej porządek konstytucyjny. Faktem jest tylko, że wypełnienie obowiązku ustawowego przez organ rentowy w sposób prawidłowy tj. zgodny z wolą ustawodawcy i literą prawa, nie może być postrzegane jako błąd. Gdyby bowiem przyjąć w tej sprawie konstrukcję błędu organu rentowego, należałoby uznać, że prawidłowe zachowanie organu rentowego stało się błędne w wyniku skutków wyroku Trybunału Konstytucyjnego, co z istoty rzeczy jest oczywistym nieporozumieniem.

Posiłkowo tylko należy odesłać strony do uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2014 r. III UZP 3/13, w którym Sąd Najwyższy (niezależnie od odmowy podjęcia uchwały odmawiającej rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego - czy organ rentowy wypłacając emerytury zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku sygn. akt K 2/12 (ogłoszonym w dniu 22 listopada 2012 roku w Dzienniku Ustaw

z 2012 roku poz. 1285), których wypłatę wstrzymano od 1 października 2011 roku, obowiązany jest również do wypłaty odsetek - stosownie do art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dziennik Ustaw z 2009 roku nr 205 poz. 1585 ze zm.), przedstawił bardzo ciekawe rozważania w tej materii. Tak też Sąd Najwyższy zważył, że „...zgodnie z treścią stanowiącego jedyną w prawie ubezpieczeń społecznych podstawę prawną żądania przez ubezpieczonych od organu rentowego odsetek za zwłokę w ustaleniu i wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli organ rentowy – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest zobowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych przewidzianych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to jednak przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. (...) ...o obowiązku wypłaty przez organ rentowy odsetek na podstawie art. 85 ust. 1 o systemie ubezpieczeń społecznych można mówić tylko wówczas, gdy organ rentowy nie wyda decyzji i nie wypłaci wstrzymanego świadczenia wraz ze stosownym wyrównaniem po upływie terminów określonych w tych przepisach liczonych od złożenia przez ubezpieczonego skargi (wniosku) o wznowienie postępowania zakończonego decyzją wstrzymującą wypłatę owego świadczenia opartą na podstawie prawnej uznanej wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego za niekonstytucyjną. Okoliczność, iż zgodnie z powołanym wyżej art. 145a k.p.a. wznowienie postępowania następuje wyłącznie na wniosek ubezpieczonego powoduje zaś, że za nieuprawnione należy uznać stanowisko, zgodnie z którym termin na podjęcie przez organ rentowy takiej decyzji należałoby liczyć od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego. (...) przyjęcie takiego założenia [tj. założenia o odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – również w zakresie odsetek – za cały okres, w którym wypłata świadczenia była wstrzymana] byłoby uzasadnione tylko wówczas, gdyby uznać, że decyzja organu rentowego zawieszająca prawo do emerytury i wstrzymująca wypłatę tego świadczenia stanowiła następstwo błędu tego organu w rozumieniu art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który w judykaturze jest wprawdzie rozumiany szeroko (por. powołany przez Sąd pytający wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2011 r., I UK 332/10, LEX nr 811827 i orzecznictwo w nim przytoczone), jednakże nie obejmuje sytuacji, w której organ rentowy (w chwili wydania decyzji) działa na podstawie nie budzących wątpliwości interpretacyjnych przepisów ustawy, które bez wątpienia korzystają z domniemania konstytucyjności aż do chwili uznania ich przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z Konstytucją. Decyzja wydana w takich warunkach nie może też być uznana za bezprawną, gdyż podstawa prawna do jej wydania odpadła dopiero po ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Należy zatem uznać, że decyzja taka stanowi przypadek, w którym opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.”

Mając na względzie powyższe – w pełni akceptowane przez Sąd Apelacyjny – rozważania, wskazać należy, że o odsetkach należnych wnioskodawczyni należało orzec zgodnie z zasadami wynikającymi z przywołanego przez Sąd I instancji art. 118 ust. 1, 2, 4 i 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Skoro powołane przepisy powinny znaleźć zastosowanie także w odniesieniu do decyzji w przedmiocie wznowienia wypłaty świadczenia, wydawanych na podstawie art. 135 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – a taką decyzję pozwany powinien podjąć gdyby właściwie rozstrzygnął wniosek skarżącej – wypłata świadczenia powinna była nastąpić w najbliższym terminie płatności świadczenia albo w następnym terminie płatności, jeżeli okres między datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji a najbliższym terminem płatności jest krótszy niż 30 dni (art. 118 ust. 5). Mając zatem na względzie datę złożenia przez skarżącą wniosku o wznowienie wypłaty świadczenia (o uchylenie decyzji zawieszającej wypłatę świadczenia) – 10.12.2012r. - najbliższy termin wypłaty świadczenia po upływie 30 dni od złożenia wniosku przypada na dzień 06.02.2013r., w konsekwencji więc odsetki prawidłowo naliczane od całej zaległej sumy świadczenia należą się od dnia następnego tj. od 07.02.2013r. i w takim też zakresie Sąd zmienił zaskarżony wyrok stosownie do art. 386 §1 k.p.c. oddalając jednocześnie (zgodnie z art. 385 k.p.c.) apelację wnioskodawczyni w pozostałym zakresie. Jak wskazano wyżej, na rozstrzygnięcie w tym zakresie nie mają wpływu przepisy ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur. Odsetki bowiem

należne są wnioskodawczyni nie z mocy przepisów ww. ustawy, ale z mocy art.85 w zw. z art.118 i w zw. z art.135 ustawy o emeryturach i rentach...